

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(vypracovává vedoucí práce)

Student/ka:	Jana Vrtišková Řezáčová
Studijní program:	M7503 / Učitelství pro základní školy
Studijní obor:	7503T047 / Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Téma diplomové práce:	Obraz svátků a tradic v hudební výchově na 1. stupni základní školy
Vedoucí práce:	Mgr. et Mgr. Ing. Veronika Růžičková, Ph.D.
Oponent práce:	Doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.
Akademický rok:	2022-2023

Koncepce práce a její struktura:

Představená diplomová práce představuje obohacení ve všeobecném hudebním vzdělávání dětí mladšího školního věku. Diplomantce se velmi dobře podařilo naplnit tři cíle, které si předsevzala: V prvním podrobně představila tradiční svátky s aspektem mezipředmětových vztahů s hudbou. Ve druhém cíli se věnovala analýze nejznámějších učebnic a učebních pomůcek z hledisek jejich hudebních nabídek k těmto účelům. Především přehledové tabulky jsou velkou pomocí pro učitele z pedagogické praxe. Rovněž třetí posláním diplomové práce bylo naplněno prostřednictvím podrobných příprav na hudební činnosti vztahující se k jednotlivým ročním obdobím. Přípravy nebyly určeny pro konkrétní třídu, ale počítaly s propojením napříč ročníky prvního stupně. Tyto přípravy byly diplomantkou reflektovány a vyhodnoceny. Komplexně hodnotím diplomovou práci velmi příznivě. Osobně si rovněž vážím postojů diplomantky ke kulturním hodnotám, které představují kognitivně emoční a etickou páteř naší národní identity. Její význam, doufám, v příštích letech poroste.

Obsahová stránka:

V diplomové práci jsou velmi pregnantně a citlivě osvětleny tradice z různých úhlů pohledů na kvalitu života v národním slova smyslu: psychologického, výchovně pedagogického, sociologického a mravně etického. Diplomantka zároveň osvětluje tento fenomén z hlediska neurofyziologického, čehož si obzvláště vážím - například i v souvislosti s novými objevy, které umožňují současné technologické prostředky (zobrazovací elektronické metody). Ty dávají vzniku tvořícím se novým vědeckým disciplínám, např. estetické neurofyziologii v hudebních činnostech, muzikoterapeutickým oblastem atd. *V této oblasti bude položena otázka u obhajoby.* V práci je citlivě ukázáno, jak se hudba stává svorníkem tradic, které přinášejí obecné hodnoty pro plnohodnotný život v celém jeho spektru. Hudba je prostředkem (nositelem) obecné mravní krásy Řádu našeho světa, se kterým je možné, aby se už děti ve škole seznamovaly i v dalších předmětech a tříbily si tak své smysly. Je to cesta pro zdravý vývoj osobnosti s kritickým myšlením a sebereflexí. A tuto roli školy ve své práci velmi zohledňuje. Spatřuji v tomto záměru významnou vývojovou kvalitu pro budoucnost.. V práci se logicky zpřehledňují všechny svátky a památné dny ve státním i církevním slova smyslu, což považuji za užitečné.

Velmi obsáhlou a cennou je **druhá kapitola** diplomové práce, která se zabývá koloběhem roku a představuje církevní i lidové svátky a způsoby jejich slavení. V jejich vyhodnocování si všímá i často

soudobých odklonů od původních významů. *V této oblasti bude položena 1. otázka u státní závěrečné zkoušky.* Způsoby, kterými diplomantka přiblížila všechny hlavní svátky, jsou provedeny kvalitně s uplatněním důležitých informací a mohou sloužit výborně pedagogickým a výchovným účelům.

Odborně významná je **třetí kapitola**, která analyzuje dostupné učebnice hudební výchovy pro první stupeň z pohledu jejich tematického zaměření na svátky a tradice. Všimá si námětů ke zpěvu, činnosti poslechu, pohybu a instrumentální hry z hledisek tvořivosti a míry aktivity žáků. Neopomíjí ani kvality grafického zpracování. Studentka takto zhodnotila učebnice z vydavatelství Taktik, Nová škola, Duha s.r.o, FRAUS. Uskutečnila jejich odbornou komparaci, čehož si velmi vážím. Z těchto učebnic vybírá vhodnou tematiku ke slavení svátků a tradic, což je obzvláště cenné. Inspiruje tak dnešního učitele k využívání daných učebnic ve smyslu pedagogické tvořivosti. Příkladný je výběr materiálů a činností z daných učebnic k oslavě Dne vzniku samostatného Československého státu, ale i dalších výročí. V tabulkách jsou přehledně monitorovány všechny podstatné svátky a tradiční příležitosti.

Čtvrtá kapitola je více didaktická a praktická. Diplomantka využívá zjištěných skutečností k tvorbě vlastních příprav k vybraným svátečním obdobím a to ve vazbě na RVP ZV. Jejím cílem je připravit kreativní projekty v hudebním vzdělávání u dětí v mladším školním věku. Pozitivně hodnotím i vytvoření myšlenkové mapy o sv. Václavovi a širokospektrální rozpracování tohoto tématu. S potěšením také konstatuji, že metodika poslechových činností odpovídá i inovačním snahám prof. Jaroslava Herdena (sémantický diferenciál). Dokumentace uskutečněného svatováclavského programu s dětmi ukazuje smysluplnost integrativity a polyestetičnosti v osobnostním rozvoji dítěte. V podobném stylu jsou v diplomové práci rozpracovány i další celky. *U obhajoby bych chtěl vyzvat diplomantku, aby podrobněji popsala hudební aktivitu "Pojmenovávání nástrojů".* Velmi pěkně jako celek Zima je zpracované téma Jaro.

V závěru diplomantka kriticky hodnotí uskutečněnou práci s dětmi prvního stupně prostřednictvím zapojení všech hudebních činností.

Jazyková stránka:

Jazyková stránka předložené diplomové práce je kultivovaná, stylisticky bez gramatických nedostatků.

Formální stránka:

Diplomová práce je vyhotovena na celkově 135 stran textu a následných 25 stran příloh doplňujících problematiku DP. Samotný text tvoří Úvod, čtyři úměrné kapitoly s progresivním řazením subkapitol, závěrem, resume a velmi kvalitně zvolená odborná literatura a internetové zdroje.

Otázky k obhajobě:

1. Představte hlavní důvody opomíjení oslav tradičních křesťanských i mimo církevních svátků a tradic a uveďte pár příkladů na soudobou renovaci úsilí za jejich obrodu.

2. Jak probíhala činnost "Pojmenovávání nástrojů"? Spojovala diplomantka rytmizaci říkadla s jeho melodizací a jak doprovázela říkadla na nástroje z Orffova hudebního instrumentáře?

Hodnocení: Předloženou diplomovou práci navrhuji k obhajobě a hodnotím ji **VÝBORNĚ**.

V Plzni dne . 1.6.2023

.....
Doc.PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.